

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/46/2008

POSTAWY WOBEC PALENIA PAPIEROSÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

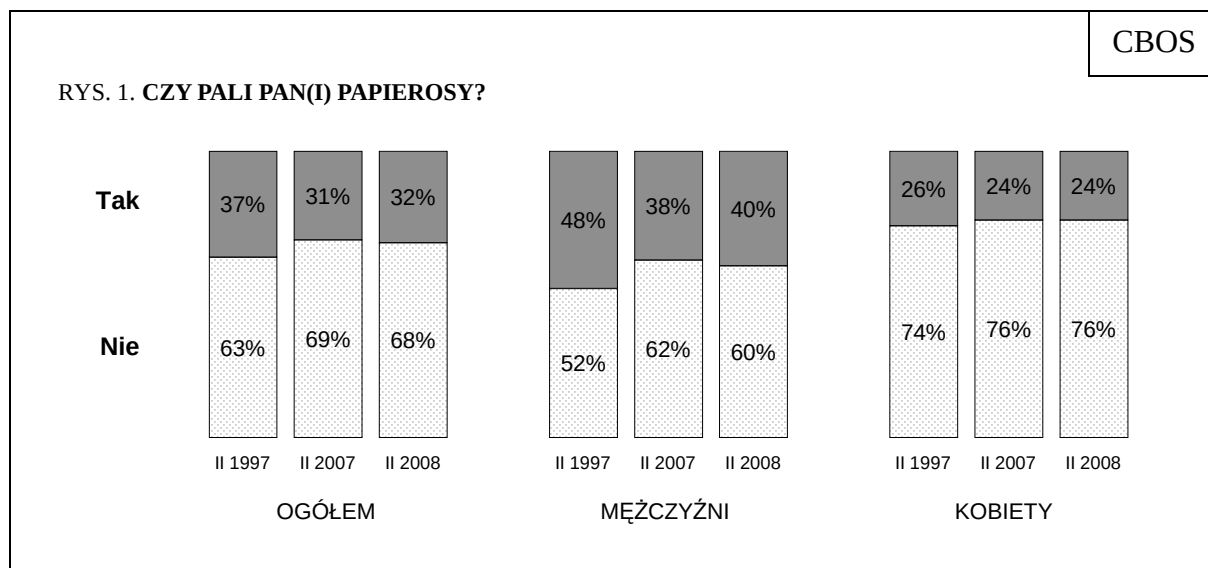
W zeszłym roku ceny papierosów rosły. Dalsze podwyżki mają wynikać z dostosowywania podatku akcyzowego do wymogów unijnych, które ostatecznie muszą zostać spełnione do 2009 roku. Dodatkowo sytuację nabywców papierosów może pogorszyć wprowadzenie bardziej restrykcyjnego zakazu palenia obejmującego więcej kategorii miejsc publicznych, jak również – w bardziej radykalnej wersji – niektóre przestrzenie prywatne, np. wnętrza samochodów, balkony. Otwarte pozostaje pytanie, jak amatorzy tytoniu dostosują się do nowych warunków, ilu zerwie z nałogiem, a ilu będzie się zaopatrywać w papierosy wyprodukowane nielegalnie lub pochodzące z przemytu.

W lutowym sondażu¹ zadaliśmy pytania, które miały na celu ustalenie społecznego zasięgu nikotynowego nałogu, a także poznanie postaw wobec palenia tytoniu i opinii na temat zakazu palenia.

SKALA ZJAWISKA

W stosunku do badania przeprowadzonego rok temu liczba palących w zasadzie nie uległa zmianie. Papierosy pali niemal jedna trzecia dorosłych (32%). Palaczami częściej są mężczyźni niż kobiety. Obecnie pali dwie piąte mężczyzn (40%) i jedna czwarta kobiet (24%). Pod tym względem uzyskane wyniki są niemal takie same jak w lutym 2007 roku. Należy jednak podkreślić, że w latach 1997–2007 zaszła dość istotna zmiana. W tym czasie znacznie zmalał (o 10 punktów) odsetek palaczy wśród mężczyzn, podczas gdy odsetek palących kobiet prawie się nie zmienił. Fakt, że obecnie Polacy palą rzadziej niż jedenaście lat temu, wynika przede wszystkim z tego, że mniej mężczyzn sięga po papierosy.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (213) zrealizowano w dniach 1–4 lutego 2008 roku na liczącej 1137 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Palenie papierosów warunkują również inne niż płeć zmienne społeczno-demograficzne. Najmłodszy ankietowani (od 18 do 24 roku życia) palą relatywnie najrzadziej. Można również dodać, że niewielu uczniów i studentów zalicza się do grona palących. Palenie stosunkowo najbardziej rozpowszechnione jest wśród badanych w wieku 25–54 lata, a zwłaszcza wśród mających od 45 do 54 lat, natomiast najstarsi respondenci to w ogromnej większości niepalący. Trzeba zaznaczyć, że rzadziej palą osoby z wykształceniem podstawowym i wyższym, najczęściej zaś ci, którzy mają wykształcenie zasadnicze zawodowe. W grupach społeczno-zawodowych wyróżniają się robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani, których połowa zalicza się do palaczy. Palenie jest też najbardziej rozpowszechnione wśród osób o niższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym i, co za tym idzie, źle oceniających własne warunki materialne. Czynnikiem, który – jak się okazuje – wpływa na palenie, jest wielkość miejsca zamieszkania. Mieszkańcy większych aglomeracji częściej sięgają po papierosy niż ci, którzy mieszkają na wsi lub w miastach do 100 tys. ludności. Poza tym istnieje pewna zależność między paleniem a religijnością – osoby uczestniczące w praktykach religijnych co najmniej 1–2 razy w miesiącu w większości zaliczają się do niepalących, natomiast wśród pozostałych odsetki palaczy i niepalących się równoważą. Niewykluczone jednak, że wpływ ten nie wynika bezpośrednio z częstości praktyk religijnych, ale z pewnych cech demograficznych osób najczęściej praktykujących, takich jak płeć czy wiek.

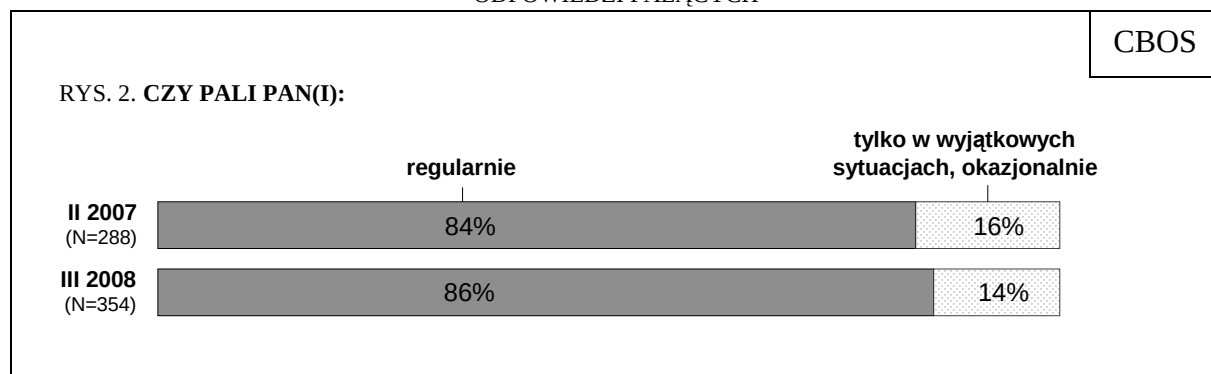
Niemal we wszystkich grupach wiekowych mężczyźni palą częściej niż kobiety. Wyjątek stanowią osoby w wieku 35–44 lata oraz 45–54 lata, wśród których odsetki palących i niepalących są wyrównane. Zauważalny spadek liczby palących obserwujemy w przypadku kobiet od 55 roku życia, natomiast w przypadku mężczyzn – dopiero powyżej 64 lat. Najbardziej znaczące różnice między liczbą palących kobiet i mężczyzn można zauważyć w grupie najmłodszych oraz tych, którzy są w wieku przedemerytalnym.

Tabela 1

Wiek	Czy pali Pan(i) papierosy?			
	Tak		Nie	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
	w procentach			
18–24 lata	38	13	62	87
25–34	47	27	53	73
35–44	40	39	60	62
45–54	43	44	57	56
55–64	46	19	54	81
65 lat i więcej	23	6	77	94

Zdecydowana większość palących (86%) regularnie sięga po papierosy. Pozostali (14%) deklarują, że palą tylko w wyjątkowych okolicznościach, okazjonalnie. Od ubiegłego roku deklaracje w tym względzie w zasadzie się nie zmieniły.

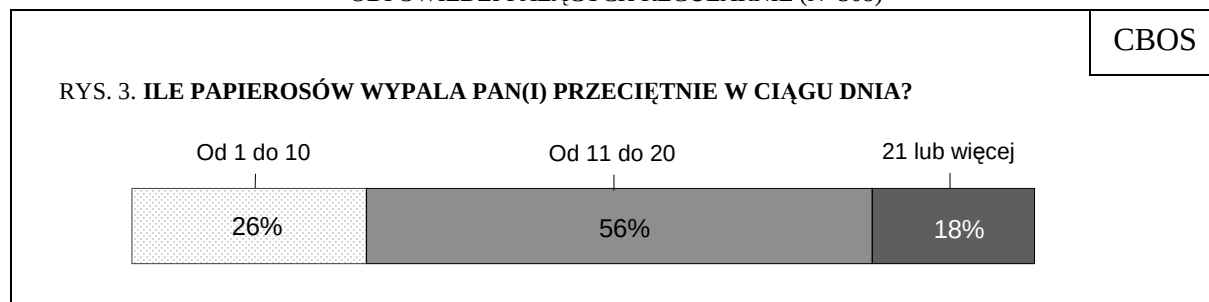
ODPOWIEDZI PALĄCYCH

We wszystkich analizowanych grupach społecznych i demograficznych przeważają osoby palące regularnie. Niemniej trzeba zaznaczyć, że kobiety trzykrotnie częściej niż mężczyźni deklarują, iż sięgają po papierosy tylko w wyjątkowych okolicznościach.

Większość regularnie palących (56%) wypala w ciągu dnia od ponad połowy do paczki papierosów. Jedna czwarta (26%) pali dziennie do połowy paczki; w tej grupie przeważają ci, którzy palą od 6 do 10 papierosów (21%), niewielu (5%) poprzestaje na 5 papierosach lub jeszcze mniejszej ich liczbie. Dienne zapotrzebowanie na tytoń pozostałych respondentów (18%) przekracza paczkę papierosów. Wśród nich nieliczni (2%) przyznają, że wypalają więcej niż dwie paczki.

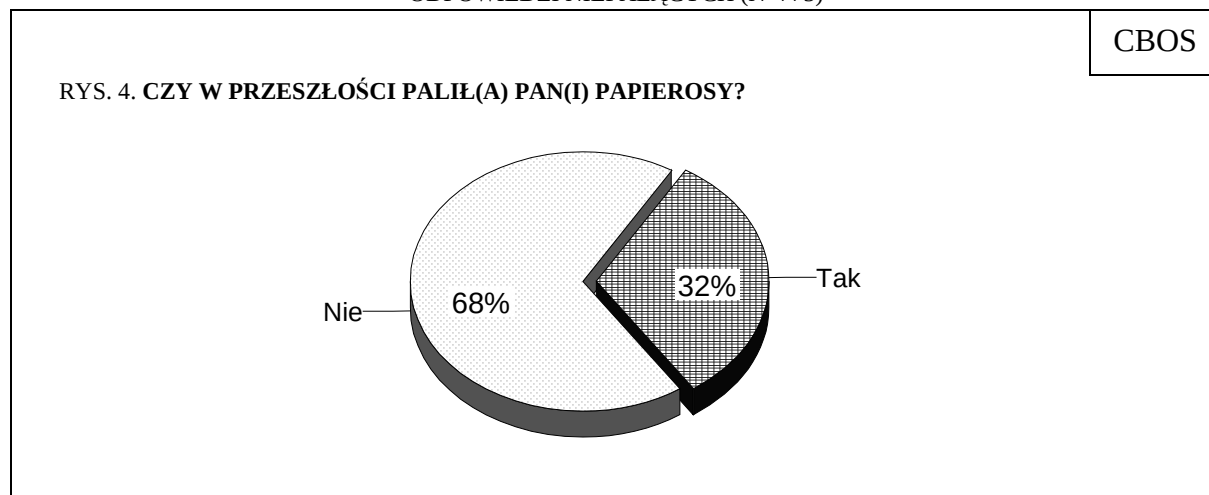
ODPOWIEDZI PALĄCYCH REGULARNIE (N=308)

Dienne zapotrzebowanie na papierosy jest zróżnicowane ze względu na płeć badanych. Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn przeważają osoby palące od 11 do 20 papierosów dziennie. Niemniej relatywnie więcej kobiet niż mężczyzn (32% wobec 22%) deklaruje, że w ciągu dnia pali 1–10 papierosów. Aż jedna czwarta mężczyzn (25%) przyznaje, że dziennie pali więcej niż paczkę papierosów.

Osoby, które zadeklarowały, że obecnie nie palą papierosów, zapytaliśmy, czy zdarzało im się to w przeszłości. Okazało się, że większość z nich (68%) nie miała takich doświadczeń, natomiast jedna trzecia (32%) odpowiedziała na to pytanie twierdząco.

ODPOWIEDZI NIEPALĄCYCH (N=775)

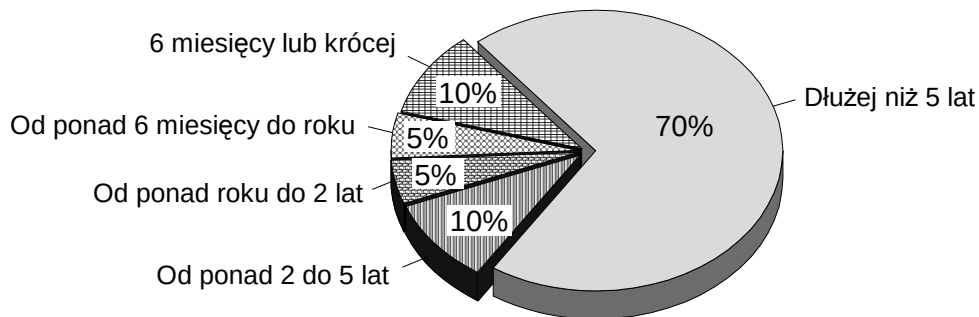

Większość byłych palaczy (70%) przyznaje, że nie pali od ponad pięciu lat. Co dziesiąty (10%) twierdzi, że zerwał z nałogiem ponad dwa lata temu, ale nie dawniej niż pięć. Rok lub krócej nie pali 15% ekspalaczy, pozostali zaś (5%) nie sięgają po papierosy od ponad roku do dwóch lat.

ODPOWIEDZI BYŁYCH PALACZY (N=251)

CBOS

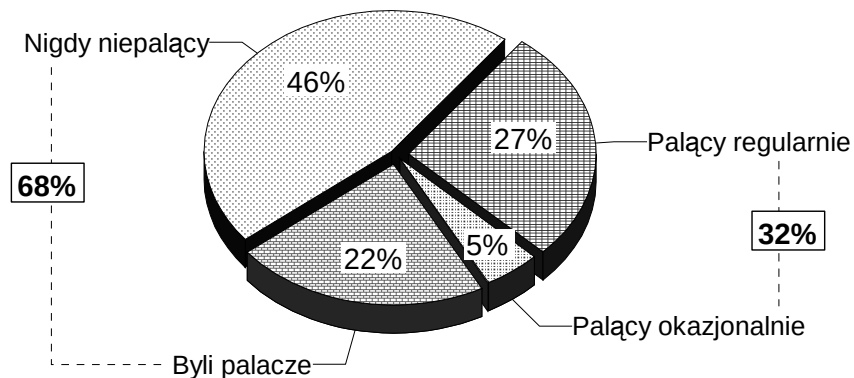
RYS. 5. JAK DŁUGO PAN(I) NIE PALI?

Podsumowując warto podkreślić, że większość dorosłych Polaków (68%) to osoby niepalące, w tym prawie połowa (46%) nigdy nie paliła papierosów. Jedną trzecią społeczeństwa (32%) stanowią osoby, które palą, w tym więcej niż jedna czwarta (27%) – regularnie, natomiast co dwudziesta (5%) okazjonalnie.

CBOS

RYS. 6. POSTAWY WOBEC PALENIA PAPIEROSÓW

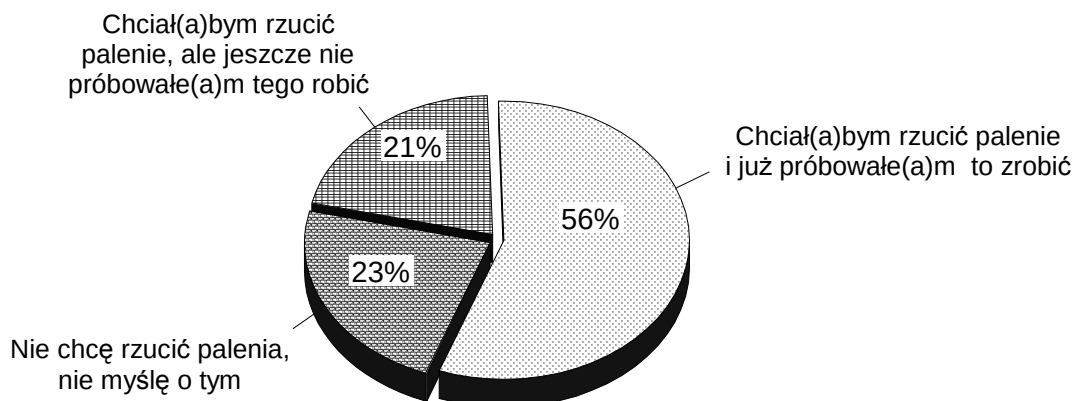
JAK RZUCIĆ PALENIE?

Zdecydowana większość nałogowych palaczy (77%) przyznaje, że chciałaby rzucić palenie. Zazwyczaj próbowali oni już to robić (56%), choć część (21%) jeszcze nie podejmowała takiej próby. Jak wynika z deklaracji, prawie co czwarty regularny palacz (23%) nie zamierza zmieniać swoich przyzwyczajeń.

ODPOWIEDZI REGULARNIE PALĄCYCH PAPIEROSY (N=308)

CBOS

RYS. 7. KTÓRE Z PONIŻSZYCH STWIERDZEŃ DOTYCZĄCYCH PALENIA NAJLEPIEJ OPISUJE PANA(I) SYTUACJĘ?

Jeśli chodzi o wolę zerwania z nałogiem, deklaracje kobiet i mężczyzn się nie różnią. Mężczyźni jednak częściej twierdzą, że próbowali przestać palić. Trzeba też zaznaczyć, że o rzuceniu palenia relatywnie częściej myślą starsze pokolenia badanych, rzadziej zaś dorośli do 34 roku życia.

Ankietowanych palących regularnie, a także byłych palaczy zapytaliśmy, ile razy podejmowali próby zerwania z nałogiem oraz jakie stosowali metody, aby te próby się powiodły.

Największa grupa tych, którzy wciąż regularnie palą (44%), przyznaje, że 2–3 razy próbowała rzucić palenie. Obecnie palący podejmowali tego typu działania przeciętnie 4 razy, podczas gdy byli palacze próbowali zerwać z nałogiem średnio 3 razy. Wśród badanych, którzy z powodzeniem rzucili palenie, ponad połowa (54%) deklaruje, że udało im się przestać palić za pierwszym razem. Opisywane wyżej różnice można uzasadnić co najmniej

na dwa sposoby. Pierwszą grupę stanowią osoby, które obecnie regularnie palą papierosy, drugą zaś byli palacze, przy czym nie wiadomo, ilu z nich paliło regularnie, ilu zaś okazjonalnie. Może to uzasadniać różnice w liczbie podejmowanych prób rzucenia palenia. Ponadto osoby, które uporały się już z problemem, zważywszy dodatkowo, że większość z nich nie pali już od dłuższego czasu, mogą zaniżać liczbę prób podjętych w przeszłości.

Tabela 2

Liczba prób	Ile razy próbował(a) Pan(i) rzucić palenie?	Ile razy próbował(a) Pan(i) rzucić palenie, zanim przestał(a) Pan(i) palić?
	Wskazania regularnych palaczy, którzy próbowali rzucić palenie (N=173)	Wskazania byłych palaczy (N=238)
	w procentach	
1 raz	15	54
2-3 razy	44	24
4-6 razy	28	15
7-10 razy	12	5
15 i więcej razy	2	2
Średnio	4 razy	3 razy

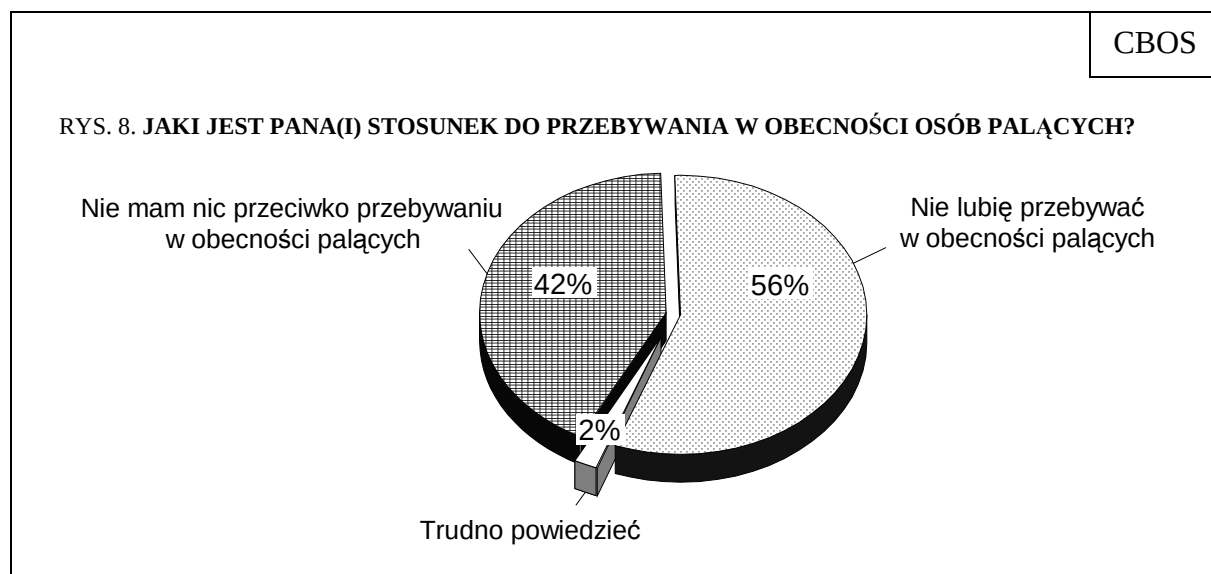
Obu wyżej omawianym grupom przedstawiliśmy środki i metody, jakie można stosować, aby rzucić palenie. Poprosiliśmy o ustosunkowanie się do poszczególnych sposobów i odpowiedź, czy sami je stosowali. W obu grupach prawie powszechne jest przekonanie, że niezbędna do tego jest silna wola i silne postanowienie o niepaleniu. Ciekawe jednak, że wśród osób, którym nie udało się przestać palić, większość (63%) stosowała metodę ograniczania liczby wypalanych papierosów, natomiast wśród byłych palaczy tylko jedna czwarta (25%) używała tego sposobu. Pozostałe metody także częściej wykorzystywali obecnie palący niż ci, którym udało się rzucić palenie. Jedna czwarta regularnych palaczy (26%) stosowała farmaceutyczne środki wspomagające abstynencję, takie jak: nikotynowe gumy do żucia, tabletki czy plastry. Niewielu byłych palaczy (7%) używało tego typu środków. Co piąty badany, któremu nie udało się zwalczyć nałogu (21%), przyznaje, iż stosował w tym celu wzmoczony wysiłek fizyczny, uprawiał sport. Spośród byłych palaczy co dziesiąty (10%) obrał taką strategię. Pozostałe wymienione przez nas sposoby, takie jak: określona dieta, konsultacje z lekarzem, psychoterapia czy też medycyna niekonwencjonalna i bioenergoterapia, wskazywali nieliczni.

Tabela 3

Jakie środki, metody stosował(a) Pan(i) rzucając palenie?	Odpowiedzi twierdzące:	
	regularnych palaczy, którzy próbowali rzucić palenie (N=174)	byłych palaczy (N=251)
	w procentach	
Silna wola, silne postanowienie niepalenia	94	96
Ograniczanie liczby wypalanych papierosów	63	25
Farmaceutyczne środki wspomagające, np. nikotynowe gumy do żucia, tabletki, plastry	26	7
Ruch, wzmożony wysiłek fizyczny, sport	21	10
Dieta, spożywanie określonych produktów spożywczych	7	2
Konsultacje z lekarzem	3	3
Psychoterapia	2	1
Zabiegi bioenergoterapeutyczne, medycyna niekonwencjonalna	2	2

OPINIE O ZAKAZIE PALENIA

Ponad połowa dorosłych Polaków (56%) twierdzi, że nie lubi przebywać w obecności palących, niemniej relatywnie duża grupa (42%) deklaruje, że nie ma nic przeciwko temu.

Na stosunek do przebywania wśród osób palących wpływa, co zrozumiałe, to, czy samemu pali się tytoń. W praktyce zależność ta jest interesująca i nie do końca oczywista. Otoczenie palących najczęściej przeszkadza osobom, które nigdy nie paliły, jak również

większości byłych palaczy. Ponad połowie palących okazjonalnie takie towarzystwo nie przeszkadza, jednak – i to warto podkreślić – znaczna ich część przyznaje, iż nie lubi przebywać w otoczeniu palaczy. Nałogowi palacze przeważnie nie mają nic przeciwko takiemu towarzystwu, choć również wśród nich są tacy, którym papierosowy dym przeszkadza. Być może pewne przyzwyczajenia i nawyki związane z paleniem sprawiają, że o ile w określonych okolicznościach toleruje się dym papierosowy, o tyle w innych przeszkadza on nawet nałogowym palaczom. Należy też przypomnieć, że większość regularnie palących ma zamiar zerwać z nałogiem.

Tabela 4

	Jaki jest Pana(i) stosunek do przebywania w obecności osób palących?		
	Nie lubię przebywać w obecności palących	Nie mam nic przeciwko przebywaniu w obecności palących	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nigdy niepalący	80	20	0
Byli palacze	61	35	4
Palący okazjonalnie	45	55	0
Palący regularnie	13	84	3

Przebywanie w otoczeniu palących częściej uciążliwe jest dla kobiet niż mężczyzn, ale wynika to stąd, że rzadziej zaliczają się one do grona palaczy. Podobna zależność dotyczy najstarszych ankietowanych, którzy relatywnie często nie tolerują dymu papierosowego, a także uczniów i studentów. Stosunkowo wiele osób, którym przebywanie w obecności palaczy nie przeszkadza, jest w grupie ankietowanych w wieku 45–54 lata. Badani z wyższym wykształceniem częściej niż pozostali deklarują, że nie lubią przebywać w otoczeniu palących.

Respondentom przedstawiliśmy również listę miejsc prosząc, aby określili, czy ich zdaniem palenie powinno być w nich zakazane czy też nie. Polacy powszechnie opowiadają się za zakazem palenia w teatrach i kinach, w środkach transportu publicznego, a także w szpitalach (po 92% wskazań). Ponad trzy czwarte (77%) jest również zdania, że palenie powinno być zabronione na wyższych uczelniach. W przekonaniu 72% badanych zakazem palenia powinny być też objęte takie miejsca, jak: dworce kolejowe, przystanki i lotniska. Większość dorosłych (71%) jest również zdania, że taki zakaz powinien obowiązywać w miejscach pracy. Tyle samo (71%) postuluje, aby palenie było zabronione w restauracjach, blisko dwie trzecie zaś (64%) zakazałoby palenia papierosów w kawiarniach i barach. Opinie

dotyczące zakazu palenia na ulicach są wyraźnie podzielone, choć przeważają ci, którzy twierdzą, że taka restrykcja nie powinna być wprowadzona (54%). Większość Polaków (63%) nie chciałaby zakazu palenia w prywatnych samochodach, niemniej jedna trzecia (32%) jest przeciwnego zdania.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, palenie powinno być zakazane czy też nie:	Tak, powinno być zakazane	Nie, nie powinno być zakazane	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– w teatrach, kinach	92	7	1
– w środkach transportu publicznego	92	7	1
– w szpitalach	92	7	1
– na wyższych uczelniach	77	18	5
– na dworcach kolejowych, przystankach, lotniskach	72	25	4
– w restauracjach	71	25	4
– w miejscach pracy	71	24	5
– w barach, kawiarniach	64	33	4
– w miejscach publicznych, takich jak ulice, chodniki	42	54	4
– w prywatnych samochodach	32	63	6

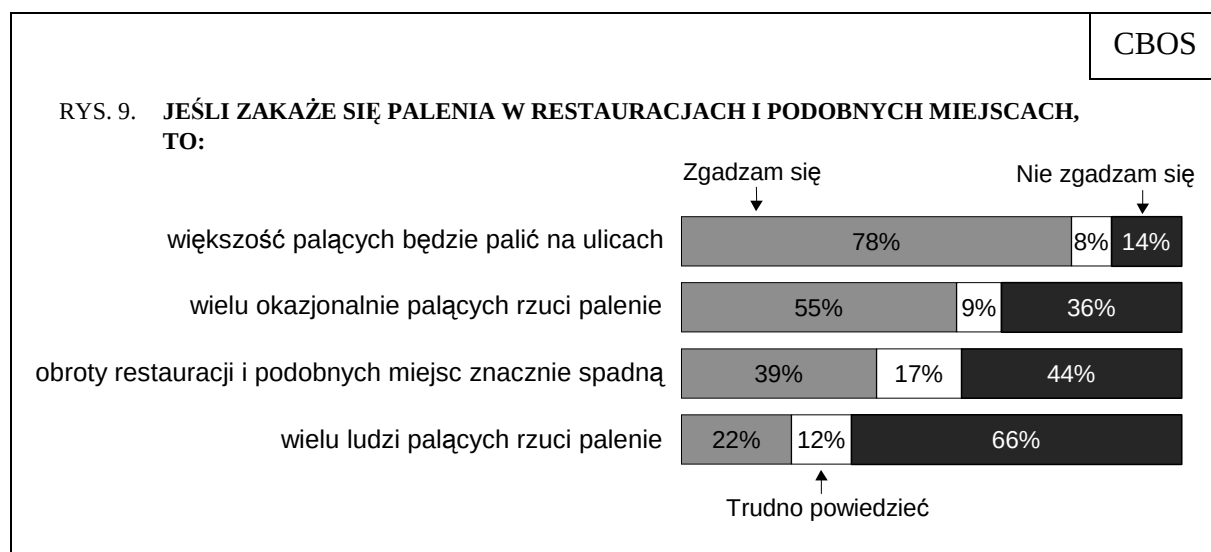
Przynajmniej dwie trzecie niepalących uważa, że palenie w restauracjach, a także w kawiarniach i barach powinno być zakazane. Ci, którzy palą okazjonalnie, nieco rzadziej tak sądzą, niemniej i wśród nich przeważa aprobata tego typu zakazu. Co jednak ciekawe, połowa regularnie palących również opowiada się za zabronieniem palenia w restauracjach, a niemal dwie piąte uważa, że palenie w barach i kawiarniach powinno być zakazane.

Tabela 6

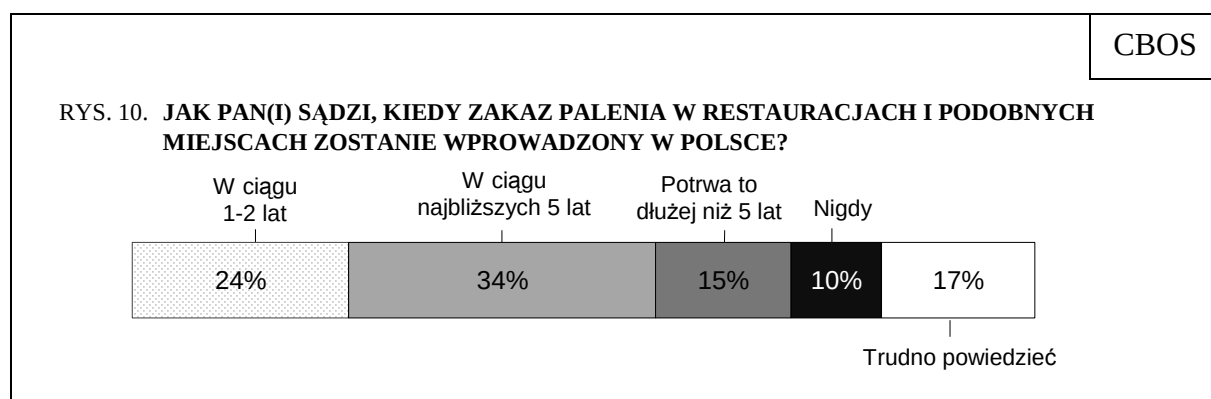
	Palenie w restauracjach powinno być zakazane	Palenie w barach, kawiarniach powinno być zakazane
	wskazania w procentach	
Nigdy niepalący	82	77
Byli palacze	77	67
Palący okazjonalnie	62	54
Palący regularnie	50	39

Zapytaliśmy również ankietowanych, jakie – ich zdaniem – byłyby konsekwencje wprowadzenia zakazu palenia papierosów w restauracjach i tego typu miejscach, przedstawiając cztery prawdopodobne scenariusze. Ponad trzy czwarte (78%) zgadza się ze stwierdzeniem, iż taki zakaz spowoduje, że większość palących będzie palić na ulicach. Ponad połowa dorosłych (55%) podziela również pogląd, że w takiej sytuacji wielu okazjonalnie

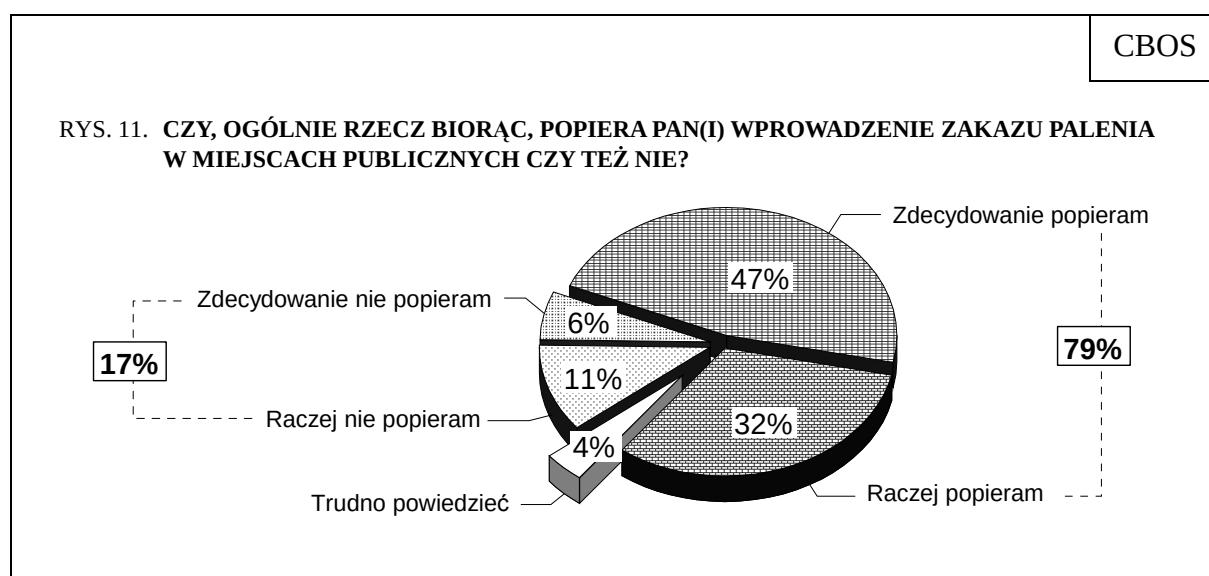
palących rzuci palenie, choć więcej niż jedna trzecia (36%) odnosi się do tego sceptycznie. Dwie trzecie Polaków (66%) wątpi, by zakaz palenia w restauracjach i tego typu miejscach spowodował zmniejszenie się liczby palaczy, tylko jedna piąta (22%) bierze pod uwagę tego rodzaju konsekwencje. Do hipotezy, że obroty restauracji i innych tego typu miejsc znacznie spadną, badani mają stosunek niejednoznaczny. Największa grupa (44%) nie zgadza się z takim scenariuszem, niemniej jedna trzecia (32%) uznaje za realny. Jednocześnie relatywnie wielu respondentów (17%) nie potrafi się do niego ustosunkować.

Kiedy zakaz palenia w restauracjach i innych tego typu miejscach zostanie wprowadzony w Polsce? Z uzyskanych deklaracji wynika, że Polacy nie spodziewają się go zbyt szybko. Jedna trzecia (34%) przewiduje, że zacznie on funkcjonować w najbliższych pięciu latach. Jedna czwarta respondentów (24%) jest zdania, że nastąpi to w ciągu roku bądź dwóch lat. Co siódmy badany (15%) sądzi, że potrwa to dłużej niż pięć lat, a co dziesiąty (10%) uważa, że taki zakaz nigdy nie zostanie wprowadzony.

Interesowało nas, czy Polacy opowiadają się za zakazem palenia w miejscach publicznych czy też są temu przeciwni? Okazuje się, że większość (79%) popiera wprowadzenie zakazu palenia w miejscach publicznych, w tym niemal połowa (47%) – z całkowitą stanowczością. Załedwie 17% badanych nie aprobuje takiego rozwiązania, w tym tylko 6% wyraża zdecydowany sprzeciw. Wyniki te dowodzą w jakimś stopniu, że część respondentów nie traktuje jako miejsca publicznego takich obiektów, jak ulice, chodniki, w przypadku których ponad połowa dorosłych wyrażała dezaprobatę zakazu palenia.

Zrozumiałe, że aprobata zakazu palenia jest bardziej powszechna w tych grupach społecznych i demograficznych, w których mniej jest osób palących. Stąd na przykład częściej taką regulację akceptują kobiety niż mężczyźni, jak również najstarsi badani, osoby z wyższym wykształceniem. Zależność ta nie potwierdza się w pełni w odniesieniu do najmłodszych respondentów, którzy stosunkowo rzadziej palą papierosy, a jeśli chodzi o zakaz palenia – są relatywnie nieco bardziej tolerancyjni niż starsze pokolenia.

Poparcie dla tego rozwiązania deklarują przede wszystkim osoby nie lubiące przebywać w otoczeniu palących (92%), a także większość tych, którym dym papierosowy nie przeszkadza (63%). Ponadto zakaz palenia w miejscach publicznych niemal powszechnie popierają osoby, które nigdy nie paliły, oraz byli palacze. Aprobuje go również 73% palących okazjonalnie i, co zaskakujące, 60% palących regularnie.

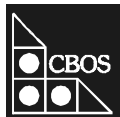
Tabela 7

	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) wprowadzenie zakazu palenia w miejscach publicznych czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nigdy niepalący	88	8	4
Byli palacze	85	12	4
Palący okazjonalnie	73	23	4
Palący regularnie	60	35	5

W ciągu ostatniego roku odsetek Polaków palących papierosy nie uległ zmianie i choć mniej więcej co siódmy regularny palacz zerwał w tym czasie z nałogiem, spadek ich liczby nie jest zauważalny. Zdecydowana większość regularnych palaczy chciałaby przestać palić, w tym ponad połowa już próbowała to zrobić. W tym kontekście nie dziwi fakt, że większość dorosłych popiera bardziej restrykcyjny niż obecnie zakaz palenia, obejmujący m.in. lokale gastronomiczne czy też przystanki. Ponad połowa jednak nie zgadza się z wprowadzeniem ograniczeń, które zabraniałyby palenia na ulicach. Większość byłaby również przeciwna regulacji zakazującej palenia w prywatnych pojazdach.

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1. Czy pali Pan(i) papierosy?

(%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	32	68	1135
Płeć			
Mężczyźni	40	60	537
Kobiety	24	76	598
Wiek			
18-24 lata	25	75	166
25-34	38	62	215
35-44	39	61	164
45-54	43	57	217
55-64	30	70	179
65 lat i więcej	12	88	194
Miejsce zamieszkania			
Wieś	26	74	431
Miasto do 20 tys.	31	69	148
20-100 tys.	32	68	217
101-500 tys.	39	61	177
501 tys. i więcej mieszk.	38	62	161
Wykształcenie			
Podstawowe	23	77	305
Zasadnicze zawodowe	43	57	292
Średnie	33	67	382
Wyższe	25	75	155
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	26	74	107
Prac.umysł.niż.szczebła	37	63	88
Pracownicy fiz.- umysł.	37	63	86
Robotnicy wykwalifikowani	50	50	118
Robotnicy niewykwalifik.	49	51	49
Rolnicy	22	78	60
Pracujący na własny rach.	34	66	39
Bierni zawodowo			
Renciści	29	71	71
Emeryci	18	82	272
Uczniowie i studenci	12	88	81
Bezrobotni	62	38	99
Gospodynie domowe i inni	26	74	63
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	26	74	168
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	49	51	105
sekt. pryw. poza rolnict.	44	56	213
prywatnym gosp. rolnym	25	75	58
Dochody na jedną osobę			
Do 300 zł	50	50	62
301-500	40	60	118
501-900	29	71	231
901-1200	34	66	141
Powżej 1200 zł	31	69	126
Ocena własnych war. mater.			
Złe	41	59	244
Średnie	29	71	494
Dobre	29	71	397
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	18	82	61
Raz w tygodniu	22	78	591
1-2 razy w miesiącu	40	60	174
Kilka razy w roku	48	52	205
W ogóle nie uczestniczy	50	50	103
Poglądy polityczne			
Lewica	37	63	172
Centrum	37	63	266
Prawica	30	70	415
Trudno powiedzieć	25	75	282

Tabela 2. Postawy wobec palenia papierosów. 1 - Nigdy niepalący; 2 - Byli palacze;
3 - Palący okazjonalnie; 4 - Palący regularnie

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	46	22	5	27	1135
Płeć					
Mężczyźni	31	29	3	37	537
Kobiety	60	16	6	18	598
Wiek					
18-24 lata	61	13	4	21	166
25-34	45	18	6	31	215
35-44	41	20	5	34	164
45-54	32	24	8	36	217
55-64	42	28	2	28	179
65 lat i więcej	59	28	1	11	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	49	24	6	21	431
Miasto do 20 tys.	52	17	2	29	148
20-100 tys.	44	24	4	29	217
101-500 tys.	40	21	6	32	177
501 tys.i więcej mieszk.	43	19	3	35	161
Wykształcenie					
Podstawowe	56	21	2	20	305
Zasadnicze zawodowe	32	25	6	37	292
Średnie	46	21	6	27	382
Wyższe	54	20	3	22	155
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	54	20	3	23	107
Prac.umysł.niż.szczebla	53	10	13	25	88
Pracownicy fiz.- umysł.	40	23	5	32	86
Robotnicy wykwalifikowani	25	25	5	44	118
Robotnicy niewykwalifik.	28	23	5	43	49
Rolnicy	52	25	10	13	60
Pracujący na własny rach.	23	42	2	32	39
Bierni zawodowo					
Renciści	40	30	5	25	71
Emeryci	54	28	1	17	272
Uczniowie i studenci	77	10	2	10	81
Bezrobotni	29	9	7	54	99
Gospodynie domowe i inni	52	22	3	24	63
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	52	22	4	22	168
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	29	22	5	44	105
sekt. pryw. poza rolnict.	34	22	7	37	213
prywatnym gosp. rolnym	49	26	10	15	58
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	33	17	8	42	62
301-500	41	19	5	35	118
501-900	44	27	5	25	231
901-1200	42	24	5	29	141
Powyżej 1200 zł	44	25	5	26	126
Ocena własnych war. mater.					
Złe	38	22	7	33	244
Średnie	47	24	3	26	494
Dobre	51	20	5	24	397
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	68	14	2	16	61
Raz w tygodniu	54	24	5	17	591
1-2 razy w miesiącu	38	22	4	36	174
Kilka razy w roku	29	23	6	42	205
W ogóle nie uczestniczy	36	14	1	48	103
Poglądy polityczne					
Lewica	40	23	5	32	172
Centrum	42	21	6	32	266
Prawica	47	23	4	26	415
Trudno powiedzieć	54	21	4	21	282

Tabela 3. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących palenia najlepiej opisuje Pana(i) sytuację? 1 - Chciał(a)bym rzucić palenie i już próbowałem(a)m to zrobić; 2 - Chciał(a)bym rzucić palenie, ale jeszcze nie próbowałem(a)m tego zrobić; 3 - Nie chcę rzucić palenia, nie myślę o tym

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	56	21	23	308
Płeć				
Mężczyźni	59	18	23	198
Kobiety	51	26	23	110
Wiek				
18-24 lata	44	23	34	35
25-34	48	23	28	67
35-44	58	17	24	56
45-54	63	22	15	78
55-64	52	23	25	50
65 lat i więcej	80	11	9	22
Miejsce zamieszkania				
Wieś	51	26	24	90
Miasto do 20 tys.	56	8	36	43
20-100 tys.	59	29	12	62
101-500 tys.	55	16	29	57
501 tys.i więcej mieszk.	62	19	19	56
Wykształcenie				
Podstawowe	57	19	24	63
Zasadnicze zawodowe	58	19	23	107
Średnie	57	23	19	104
Wyższe	43	24	33	34
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	49	21	30	25
Prac.umysł.niż.szczebła	33	61	6	22
Pracownicy fiz.- umysł.	63	21	15	28
Robotnicy wykwalifikowani	59	17	24	53
Robotnicy niewykwalifik.	54	16	29	21
Rolnicy	58	15	27	8
Pracujący na własny rach.	61	14	25	13
Bierni zawodowo				
Renciści	65	14	21	18
Emeryci	72	16	12	45
Uczniowie i studenci	53	22	25	8
Bezrobotni	50	17	33	54
Gospodynie domowe i inni	40	28	32	15
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	32	40	28	36
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	61	23	16	46
sekt. pryw. poza rolnict.	60	18	22	79
prywatnym gosp. rolnym	60	14	26	9
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	66	18	16	26
301-500	52	28	20	42
501-900	67	22	11	57
901-1200	58	18	25	41
Powyżej 1200 zł	47	29	24	33
Ocena własnych war. mater.				
Złe	57	17	26	81
Średnie	60	21	19	129
Dobre	50	23	26	97
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	65	15	20	10
Raz w tygodniu	59	20	22	99
1-2 razy w miesiącu	57	22	21	62
Kilka razy w roku	51	21	27	87
W ogóle nie uczestniczy	56	22	22	50
Poglądy polityczne				
Lewica	50	25	25	55
Centrum	55	20	25	84
Prawica	61	20	19	108
Trudno powiedzieć	53	21	26	60

Tabela 4. Jaki jest Pana(i) stosunek do przebywania w obecności osób palących? 1 - Nie lubię przebywać w obecności palących;
2 - Nie mam nic przeciwko przebywaniu w obecności palących

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	42	2	1133
Płeć				
Mężczyźni	48	50	2	537
Kobiety	63	35	2	596
Wiek				
18-24 lata	58	40	1	165
25-34	52	45	3	215
35-44	55	43	2	164
45-54	46	52	2	217
55-64	58	40	2	179
65 lat i więcej	66	31	3	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	54	43	2	432
Miasto do 20 tys.	60	40	1	147
20-100 tys.	56	40	3	217
101-500 tys.	54	44	2	177
501 tys.i więcej mieszk.	56	43	1	160
Wykształcenie				
Podstawowe	58	39	3	306
Zasadnicze zawodowe	43	55	3	292
Średnie	60	39	1	379
Wyższe	66	33	1	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	67	31	2	107
Prac.umysł.niż.szczebła	61	37	3	88
Pracownicy fiz.- umysł.	52	45	2	85
Robotnicy wykwalifikowani	39	59	1	118
Robotnicy niewykwalifik.	36	62	2	49
Rolnicy	59	39	3	60
Pracujący na własny rach.	72	28	0	39
Bierni zawodowo				
Renciści	47	51	1	72
Emeryci	66	31	2	271
Uczniowie i studenci	68	32	0	81
Bezrobotni	26	70	4	99
Gospodynie domowe i inni	61	37	2	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	63	36	1	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	42	54	4	105
sekt. pryw. poza rolnict.	50	48	1	212
prywatnym gosp. rolnym	57	38	4	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	40	59	1	62
301-500	46	51	2	118
501-900	59	39	2	232
901-1200	58	41	1	141
Powyżej 1200 zł	61	38	1	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	46	51	2	244
Średnie	57	41	3	493
Dobre	60	39	1	396
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	76	24	0	61
Raz w tygodniu	62	35	2	590
1-2 razy w miesiącu	52	47	1	174
Kilka razy w roku	41	57	2	203
W ogóle nie uczestniczy	42	56	2	103
Poglądy polityczne				
Lewica	55	45	0	172
Centrum	48	50	2	266
Prawica	60	39	2	415
Trudno powiedzieć	57	39	4	280

Tabela 5. Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) wprowadzenie zakazu palenia w miejscach publicznych czy też nie?

(%)

	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	79	17	4	1135
Płeć				
Mężczyźni	75	22	3	538
Kobiety	83	12	5	597
Wiek				
18-24 lata	72	23	4	166
25-34	77	19	3	215
35-44	79	17	4	164
45-54	80	17	3	217
55-64	78	17	5	179
65 lat i więcej	87	7	6	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	80	16	4	431
Miasto do 20 tys.	83	14	4	148
20-100 tys.	81	14	5	217
101-500 tys.	70	23	7	177
501 tys.i więcej mieszk.	81	18	1	161
Wykształcenie				
Podstawowe	80	15	5	306
Zasadnicze zawodowe	73	22	5	292
Średnie	80	17	4	382
Wyższe	87	10	2	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	84	13	3	107
Prac.umysł.niż.szczebla	87	11	2	88
Pracownicy fiz.- umysł.	73	22	5	86
Robotnicy wykwalifikowani	74	21	5	118
Robotnicy niewykwalifik.	70	27	3	49
Rolnicy	84	13	3	60
Pracujący na własny rach.	81	19	0	39
Bierni zawodowo				
Renciści	83	14	3	72
Emeryci	84	11	5	272
Uczniowie i studenci	78	17	6	81
Bezrobotni	66	29	5	99
Gospodynie domowe i inni	76	20	4	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	85	11	4	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	75	22	3	105
sekt. pryw. poza rolnict.	75	22	3	213
prywatnym gosp. rolnym	83	14	3	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	79	17	4	62
301-500	81	16	3	118
501-900	78	18	4	232
901-1200	80	19	1	141
Powyżej 1200 zł	85	12	3	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	75	18	7	244
Średnie	79	18	3	494
Dobre	81	15	4	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	88	7	5	60
Raz w tygodniu	84	13	3	592
1-2 razy w miesiącu	77	21	2	174
Kilka razy w roku	70	24	7	205
W ogóle nie uczestniczy	66	26	8	103
Poglądy polityczne				
Lewica	76	21	3	172
Centrum	74	21	5	266
Prawica	85	13	2	415
Trudno powiedzieć	78	14	8	282